

[Lone Dybkjær]

Det Radikale Venstre er tilhænger af, at der findes en ordening på dette område, og vi mener, det er nødvendigt også at finde nogle beskyttelsesmuligheder for mindre opfindelser, der ikke har en sådan opfindeshøjde, at de kan patentbeskyttes, også fordi det jo ofte i virkeligheden er noget af det, der kan give eksportmuligheder og i det hele taget produktionsmuligheder.

Vi har noteret os, at en meget stor del af EF er positiv over for brugsmodelbeskyttelse, men også at i Norden er det kun Finland, der er gået ind for det.

Vi vil naturligvis dyrke nogle aspekter af dette forslag under udvalgsarbejdet. Ihukommende at det teknisk er ganske kompliceret, vil vi alligevel forsøge på det, men vores grundholdning til forslaget er positiv. Vi tror, det er godt at få sådan en lov.

Lysholm Christensen (KRF):

Forslaget tager sigte på at udfylde et behov for beskyttelse af småopfindelser – brugsmodeller kaldes det efter udenlandsk model. Herigennem bliver der altså mulighed for at beskytte mindre opfindelser, som er for små til patentering.

Det er et godt initiativ, som ministeren er kommet med, en håndsækning til små og mellemstore virksomheder. Skal dansk erhvervsliv stå sig i konkurrencen fremover, er det vigtigt, at vi giver dem al den hjælp, de har behov for, og dette er en udmærket håndsækning.

Som det er sagt af andre ordførere, er der jo temmelig meget teknik i dette lovforslag, men det har vi jo så god tid til at få opklaret i udvalget. Vores grundholdning er i hvert fald, at det er et godt initiativ, som vi som udgangspunkt kan støtte.

Også her har jeg en hilsen fra CD om tilslutning.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Også her vil jeg gerne sige tak til de mange positive bemærkninger fra ordførerne.

Der var et spørgsmål fra fru Lotte Henriksen om, hvorfor vi ikke har fremsat lovforslaget tidligere. Ja, grunden til, at vi ikke fremsatte det i 1990, var faktisk, at der blev udskrevet valg, og derfor lod vi nogle af de meget komplicerede lovforslag ligge, fordi vi kun havde en halv folketingssamling tilbage.

Hvad angår spørgsmålet om Norge og Sverige, så kan jeg ikke svare på, hvorfor de ikke har en sådan ordening, men jeg vil formode, at det er af samme årsag som den, der har bevirket, at også vi har ventet indtil sidste år med at fremsætte forslaget, nemlig at der faktisk ikke blandt bl.a. håndværksorganisationerne har været opbakning til forslaget før nu. Det er nu lykkedes os herhjemme at få overbevist bl.a. også Håndværksrådet om, at der er fornuft i det, fordi det faktisk netop er dets medlemmer, der får en beskyttelse her. Jeg vil tro, at det er den debat, som endnu ikke er ført til ende i Norge og Sverige.

Hvad angår spørgsmålet, om vi får en EF-harmonisering på området, vil jeg sige, at efterhånden som alle EF-landene har en sådan brugsmodelbeskyttelse, kunne det da godt tænkes, at man ville tage det op, men det er der altså ikke planer om lige for øjeblikket. Imidlertid føler jeg det positivt, at det er noget, som stort set alle EF-landene bakker op.

Der var en lang række mere teknisk betonedede spørgsmål, som jeg selvfølgelig meget gerne vil stille mig til rådighed for at besvare i udvalget, hvor jeg også ser frem til en positiv og grundig behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ophævelse af lov om butikstid. (Afskaffelse af lukkeloven).

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 22/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg vil gerne først takke Fremskridtspartiet for fremsættelsen af dette lovforslag, som jo giver os lejlighed til at drøfte en sag, der bliver mere og mere aktuell.

Jeg har ved tidligere lejligheder givet udtryk for, at lov om butikstid bør ophæves. Jeg er derfor enig i de argumenter, som fremføres i bemærkningerne til forslaget, og jeg synes som sagt også, at det er et fornuftigt initiativ. Danmark har stadig en af Europas mest restriktive lukkelove.

Men når dette er fastslået, vil det være på sin plads at gentage, hvad jeg også har sagt i den forløbne tid. Der er stadig en del meningsforskelle angående det fornuftige i at ophæve loven på nuværende tidspunkt, og det vil specielt sige med den tidsfrist, som er anført i Fremskridtspartiets forslag. Men en opblødning i synspunkterne hos organisationerne og andre, som er berørt af loven, har dog heldigvis også kunnet konstateres på det seneste, og det har glædet mig, fordi jeg hele tiden har givet udtryk for, at hvis der skete en sådan udvikling, ville jeg med glæde fremsætte et forslag om lovens ophævelse for Folketinget.

Jeg tror, at den debat, der nu er i gang, vil modne beslutningen om at ophæve loven, oven i købet med bred opbakning i Folketinget, befolkningen og organisationerne, men der er desværre endnu et lille stykke vej til målet. Jeg tillægger det stor vægt, at arbejdsmarkedets parter får mulighed for gennem overenskomstforhandlinger at tage stilling til de spørgsmål, der bliver aktuelle for de ansatte, såfremt loven ophæves. Jeg tænker selvfølgelig på de løn- og arbejdsforhold, som måske skal ændres, og tidspunktet for lovens ophævelse må derfor også fastsættes under hensyn hertil.

Der er også stillet nogle spørgsmål om åbningstider på søn- og helligdage, også juleaften, og om salget af spiritus. Disse spørgsmål kender vi endnu ikke svarene på. Skal man holde åbent om søndagen? Skal man holde åbent juleaftensdag? Skal der ændres i forholdene vedrørende salg af øl, vin og spiritus? Disse spørgsmål kræver en grundig drøftelse i udvalget.

Mine overvejelser giver anledning til en handlingsplan for lovens ophævelse. Jeg vil

meget gerne give tilsagn om at foretage de nødvendige sonderinger i løbet af de kommende måneder og bruge foråret til forhandlinger med alle Folketingets partier. Herefter tror jeg at vi vil være i stand til at fremsætte et forslag for Folketinget ved starten af næste samling. En sådan tidsplan vil også give organisationerne, specielt de ansattes organisationer, tid til at få afklaret deres holdning til sagen. Jeg håber, at såvel Fremskridtspartiet som Folketingets øvrige partier kan støtte disse synspunkter, og jeg vil opfordre alle partierne til at medvirke til at opnå et forhandlingsresultat med en bred opbakning.

Som det også er fremgået af mine bemærkninger, er jeg fuldstændig enig i sigtet med lovforslaget, men på trods heraf og for god ordens skyld skal jeg præcisere, at regeringen ikke kan støtte forslaget i dets nuværende udformning og med de tidsfrister, det indeholder. Men som det er fremgået, håber jeg, at vi i fællesskab kan finde frem til et tilsvarende forslag med bred opbakning på et lidt senere tidspunkt.

Lissa Mathiasen (S):

Udgangspunktet ved betragtningen af lovforslaget bør være den gældende lov om butikstid, som jo sidst blev ændret i maj 1989. Det blev her fastslået, at almindelig butikstid mandag-fredag er kl. 6.00-17.30 og lørdag kl. 6.00-12.00, og derudover må den enkelte butik holde åbent i indtil 10 timer ugentlig, dog højst til kl. 20.00 mandag-fredag og kl. 14.00 lørdag. Den første lørdag i måneden må man dog holde åbent til kl. 17.00.

Når jeg starter med at sige det, skyldes det den fejlagtige opfattelse, som utrolig mange uden for dette hus har, nemlig at det er Folketinget, der bestemmer, hvornår forretningerne skal holde åbent. Vi må i hvert fald konstatere, at de store forskelle i butikkernes åbnings- og lukketider, vi ser rundt omkring, er et godt udtryk for, at man ikke ønsker at udnytte mulighederne fuldt ud. Vi oplever også i disse år en meget forskellig holdning til butikstiden rundt om i byerne, det diskuteres meget, om det er en rimelig måde, man gør det på. Vi ser endda, at man i den enkelte by, endog i den enkelte gade, har meget forskellige åbnings- og lukketider, og det viser vel med al ønskelig tydelighed, at det er den enkelte forretning selv, der fastlægger åbnings- og lukketiden.

[Lissa Mathiasen]

De meget differentierede åbningstider, som vi oplever mange steder i disse år, ligner efter min mening en art forsøgsordninger. Man prøver af, hvornår det bedst kan betale sig for den enkelte forretning, forsøger at finde frem til, på hvilke tider af dagen kunderne ønsker at handle, og som følge heraf hvornår det kan betale sig at benytte ekstra personale. Netop på baggrund af de forsøg, den forvirring, der hersker i disse år, finder vi det urimeligt at gribe ind på nuværende tidspunkt. Vi har aldrig ment, at hovsaløsninger er af det gode, og derfor synes vi, det er rimeligt at give de implicerede parter tid til at finde deres egne ben og finde ud af, hvordan behovene er.

Til gengæld kunne vi bruge tiden til at foretage et bedre analysearbejde. Lad os dog få undersøgt, hvordan både service- og konkurrencevilkårene påvirkes, og lad os se på, hvordan de ansattes vilkår vil blive. Herunder synes jeg også, man skal vurdere forholdene for de offentlige institutioner, posthuse, skatteforvaltningen, socialforvaltningen m.v., hvor det i dag er et kæmpeproblem for mange, at man ikke har de lange åbningstider. Hvad med de ansatte i f.eks. børneinstitutionerne og pengeinstitutterne? Hvad er forbrugernes behov i forhold til de forskellige åbningstider? Og hvad sker der i øvrigt generelt i EF på området?

Det var bare nogle af de spørgsmål, der kunne stilles. Man kunne udmærket rejse mange flere i denne sammenhæng, men det er blot for at illustrere, at vi synes, det er nødvendigt, at man tænker sig om. Det berører mange brancher, det berører mange personer, og det er også et spørgsmål om penge.

Derfor kan jeg akkurat som ministeren anbefale, at vi ikke her og nu foretager overlede handlinger, ikke griber til hovsaløsninger, som kun vil skade, men derimod sikrer et grundigt forarbejde, inden vi foretager eventuelle nye indgreb.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Den socialdemokratiske ordfører talte længe og bredt om, at butikkerne jo både kan åbne og lukke, når som helst de har lyst til det, men alligevel vil den socialdemokratiske ordfører ikke være med til at fjerne loven. Jamen hvorfor skal vi have en lov, hvis butikkerne allige-

vel bare kan gøre, hvad de vil? Der må jo ligge nogle begrænsninger i den nugældende lov, og det synes jeg ikke rigtig den socialdemokratiske ordfører var inde på.

Jeg synes, Socialdemokratiets ordførertale var lidt selvmodsigende, og jeg vil godt spørge, hvorledes vi 179 folketingsmedlemmer bedre er i stand til at vurdere, hvornår en butik skal holde åbent, end kunderne og de ansatte. Er de ikke de nærmeste til at afgøre, hvornår den butik skal holde åbent? Kan vi vide herinde, hvornår det er bedst for en hvilken som helst butik i en hvilken som helst region af Danmark at åbne og lukke? Det mener jeg ikke, jeg mener, det er bedst, hvis vi lægger det helt ud til forbrugeren og udbyderen og lader dem selv afgøre det.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Som hr. Tom Behnke sikkert også ved, er det jo meget typisk, når man laver forbrugerundersøgelser om dette spørgsmål, at man forholder sig til det som forbruger ud fra den givne situation, man står i. Jeg beskrev i min ordførertale, at der er stor difference i åbningstiden, dels i de enkelte gader i byerne og dels inden for hver enkelt branche, og det viser vel noget om, at selv ikke inden for den enkelte branche er man på nuværende tidspunkt helt overbevist om, hvad der er det rette tidspunkt. Derfor synes jeg, det er rimeligt, at man netop giver dem tid til finde ud af det.

Så tillod jeg mig også at påpege, at i dag har man mulighed for at holde åbent til kl. 19.30 på ugens 5 første dage, hvis man ønsker at udnytte åbningstiden optimalt, men man kan også holde åbent nogle få dage til kl. 20.00, hvis man ønsker det. Vi ser bare, at forretningerne gør det ikke i dag, og derfor sagde jeg, at det kunne jo godt være, man lige skulle give forretningerne mulighed for at prøve tingene af. Det vil være rimeligt alene af den grund, at der er så mange, der er impliceret i det her, bl.a. i spørgsmålet om de ansattes vilkår og om daginstitutionspladser.

Og endelig foreslog jeg også, at vi skulle prøve at se på, hvorledes de øvrige områder egentlig fungerer i forhold til forbrugernes behov, og jeg nåede til den konklusion, at vi med rimelighed kan følge ministerens udspil her i dag. Vi tøver en kende, disse forsøgsordninger

[Lissa Mathiasen]

skal have lov til at gå deres gang, og lad os så derefter gå ind og arbejde med sagen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Hvis ikke engang branchen selv ved, hvornår der skal være åbent, og hvornår der skal være lukket, hvordan kan vi så som politikere lovgive på området? Hvis der er så stor usikkerhed, hvorfor så overhovedet lave så snæver en lovgivning?

Men jeg tror nu ikke, at de forskellige åbnings- og lukketider bunder i usikkerhed. Jeg tror, at de forskellige åbnings- og lukketider skyldes, at man indretter sig efter forbrugsmønstret på netop det pågældende sted, så det er det, der er afgørende for, hvornår butikken har åbent.

Med hensyn til, at branchen skal have lov til at prøve sig frem, vil jeg da formode, at Socialdemokratiet kan give mig ret i, at branchen vil have større mulighed for at prøve tingene af, hvis lovgivningen ikke sætter en masse rammer. Så vil der være frit spil for at prøve alle mulighederne af, og så vil det hele finde et naturligt leje, så snart man har fundet frem til den mest hensigtsmæssige åbningstid for de forskellige butikker.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nej, hr. Tom Behnke, netop i og med at brancherne i dag selv er meget i tvivl om, hvornår det er bedst at holde åbent, skal vi lade være med at gribe ind og lave nye løsninger her og nu.

Flemming Hansen (KF):

Jeg er glad for, at vi på dette tidspunkt får lejlighed til at debattere lukkeloven – formelt hedder den noget andet, men det er jo det, vi kalder den – og jeg vil gerne referere til ministerens tale, som jeg synes var meget god og meget afbalanceret.

Vi vil afvise Fremskridtspartiets forslag, men vi vil gøre det helt anderledes, end vi plejer fra Det Konservative Folkepartis side, kan jeg roligt sige, idet vi nu kan gå ind for, at lukkeloven ophæves med visse, ganske få, modifikationer, bl.a. at søndagen skal bevares som lukkedag.

Imidlertid ligger vi jo under for et tidspres, der gør, at det simpelt hen ikke kan lade sig gøre at ændre lukkeloven nu, og jeg synes også, som ministeren sagde, at der skal være tid til at forhandle med de berørte organisationer. Det er både forbrugerne og detailhandelen og selvfølgelig også i høj grad medarbejderne, der er tale om.

Jeg synes, vi skal glæde os over her i Folketinget i dag, at problemet er blevet afdramatiseret. Ser vi på presseløgen og tilhørerpladserne og sammenligner med, hvordan det så ud, da vi sidst diskuterede lukkelov for 2 år siden, må man jo sige, at embedsmandsloven er den bedst besatte. Og det vidner jo om en behagelig afdramatisering som resultat af, at lukkeloven reelt blev afskaffet, da vi gennemførte den sidste ændring af lov om butikstid. Denne ændring gav jo mulighed for, at man kunne holde åbent til kl. 19.00 hver eneste dag, og vi har jo set specielt i København, at den åbningstid ikke engang bliver udnyttet. Man startede stort og flot til kl. 19.00, men nu går man ned til kl. 18.00 flere og flere steder.

Jeg synes, det er rigtigt, som ministeren lagde op til, at vi nu tager en grundig og seriøs debat om disse ting, taler med de implicerede parter – det er jo naturligt, det er jo god skik og brug her i landet – og jeg synes, det er en meget flot løsning, ministeren dermed lagde op til.

Fru Lissa Mathiasen indtog en næsten afslappet holdning til denne debat, og det er jeg glad for, for det er jo klart, at Socialdemokratiet er i bevægelse, som vi også har oplevet det inden for Det Konservative Folkeparti.

Jeg ser i modsætning til fru Lissa Mathiasen ikke de helt store problemer omkring spørgsmålet om de offentlige institutioner, daginstitutioner osv., for i forbindelse med en eventuel udvidelse af åbningstiden inden for detailhandelen vil vi opleve en stigning i antallet af deltidsbeskæftigede. Sådan er det jo allerede i dag. Jeg har ikke tallene, men jeg er helt overbevist om, at langt mere end 50 pct. af de ansatte i detailhandelen er på deltid i dag, og det giver altså en fleksibilitet, som ikke er så dårlig endda.

Jeg synes også, vi skal være opmærksomme på, at der er sket en væsentlig ændring i detailhandelen inden for de sidste to år. Der forsvinder noget i retning af 10 pct. af butikkerne pr. år, det går meget stærkt. Men man kan sige, at

[Flemming Hansen]

de, der er tilbage, er i allerhøjeste grad de mere professionelle, som har sagt, at de ønsker at blive på markedet fremover. Derfor er det rimeligt, at vi tilpasser os deres ønsker, som bl.a. er kommet til udtryk i De Samvirkende Købmandsforeningers henvendelse til Folketinget.

Der er flere ting, jeg gerne ville berøre, men min taletid er kort. Der er dog ét spørgsmål, jeg er nødt til at rejse nu, fordi det er et aktuelt problem i flere jyske provinsbyer, nemlig spørgsmålet om fleksibilitet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens side. Jeg kan nævne som eksempel, at i Vejle og Fredericia ønskede detailhandlerne at holde lang åbningstid i morgen, den 30. november, på grund af den megen festivitas i forbindelse med, at man tænder byens juletræ. Det er en meget stor begivenhed med 30.000-40.000 mennesker på gaden, og derfor er det naturligt, at de handlende gerne vil holde længe åbent. Men her måtte vi opleve, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gik imod de lokale politimestre og sagde, at det kunne de ikke acceptere.

Jeg vil gerne bede ministeren om et svar på det spørgsmål, for jeg finder det ikke rimeligt, at man ikke har så megen smidighed, at man kan se, i hvilken retning bevægelserne går. Lukkeloven er jo mere eller mindre neutraliseret, vi kan bare se, hvad der foregik på Skagen i løbet af sommeren.

Jeg havde mange andre ting, jeg gerne ville sige. Men det kan da være, at vi får en kort anden runde, så derfor vil jeg blot sige nu, at vi i den konservative folketingsgruppe gerne ser den ændring af lukkeloven nu. Vi holder fast ved, at juleaftensdag bør være lukkedag, og vi synes også, at tiden er inde til, at grundlovsdag bliver lukkedag. De fleste butikker åbner kl. 10.00 eller 10.30, og da de skal lukke kl. 12, er det nærmest noget pjat at holde åbent i 1½-2 timer.

Specielt i spørgsmålet om smidighed fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens side ville jeg være meget glad for at få svar fra ministeren allerede nu, for jeg er sikker på, at man rundt omkring i landet er meget spændt på, om ministeren har en udmelding på dette område. Og de ting, jeg i øvrigt berørte, skal jeg vende tilbage til på et senere tidspunkt.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Lidt imod min normale tradition vil jeg ger-

ne gå ind og gribe fat i spørgsmålet, der blev stillet her til sidst om dispensationer i julemåneden.

Jeg kan sige, at der er adskillige steder i landet, hvor man har ønsket at holde denne ekstra lange lørdagsåbning, specielt ved juletræstændingen den 30. november. Og det er faktisk, som det også er skrevet, vanskeligere i nogle kommuner end i andre. I de kommuner, der er frikommuner og har etableret forsøg, er der overhovedet ingen problemer, i andre kommuner opnår man umiddelbart en tilladelse, og i atter andre kommuner opnår man en tilladelse, som så bliver anket.

Bestemmelsen går tilbage til den gamle lov om butikstid, og der blev slet ikke rørt ved den, sidste gang loven blev ændret. Der er en dispensationsmulighed for omfattende festligheder, samt – og det er det vigtige i denne forbindelse – hvor særlige omstændigheder i øvrigt taler herfor. Og her har man i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fulgt den praksis, der har været gældende i alle årene, også før den nuværende lovændring.

Jeg vil gerne sige, at med de meldinger, der kommer fra Folketinget i dag, bør udtrykket »særlige omstændigheder« nok sættes i relation til den lidt mere liberale holdning til lov om butikstid, der er tale om nu, og at man derfor kunne sige, at en juletræstænding og andre julearrangementer måtte betragtes som særlige omstændigheder, selv om der også tidligere og inden sidste lovændring har været sagt det modsatte. Jeg vil meget gerne henstille til Folketinget at bakke op, så bestemmelsen kan udvides til at omfatte sådanne ting.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt sige til hr. Flemming Hansen, at jeg er meget ked af, at De Konservative ikke har mere forståelse for de ansattes problemer i forbindelse med børnepasning. Vi ønsker i hvert fald ikke fra Socialdemokratiets side at presse de ansatte til at søge sort dagpleje for at få børnene passet om aftenen.

Jeg mener ikke, man løser problemet ved at sige, at flere og flere kommer på deltid, og jeg synes også, at man kan stille det spørgsmål, om det i sig selv er lykken. Men har man deltidsarbejde i aftentimerne, må vi konstatere, at problemet er nøjagtig lige så stort, som hvis man

[Lissa Mathiasen]

havde fuldtidsarbejde, i og med at vore daginstitutioner går den stik modsatte vej. Åbnings-tiden bliver kortere og kortere, institutionerne lukker tidligere om aftenen.

Derfor må jeg sige til hr. Flemming Hansen, at jeg synes, det er skuffende, og jeg håber, at når der nu er lagt op til, at vi i løbet af et års tid skal have sagen op til fornyet drøftelse, vil man også fra konservativ side vise forståelse for, at tingene skal ses i en sammenhæng og i en helhed også af hensyn til børnene.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg kan sige, at Det Konservative Folkeparti i allerhøjeste grad er meget, meget opmærksom på de ansattes problemer. Naturligvis er vi det, alt andet ville dog være for tåbeligt.

Det er rigtigt, at børnepasningen godt kan blive et problem, men udvider vi åbningstiderne i de offentlige daginstitutioner ubegrænset, giver vi jo også los for øgede offentlige udgifter, og det er ikke konservativ politik. Det er også gået op for Socialdemokratiet og fru Lissa Mathiasen, er jeg sikker på.

Vi har jo både en stor politisektor, en stor sygehussektor, en stor turistsektor, en stor hotel- og restaurationsbranche osv., fru Lissa Mathiasen, og her går det jo udmærket. Og så skulle der altså blive tale om, at nogle mennesker inden for detailhandelen får et helt uoverskueligt problem. Det kan jeg ikke forstå, for set i forhold til den åbningstid, der er mulig i Danmark i dag, bliver der i gennemsnit ikke engang tale om at udvide med en time om ugen, det tør jeg garantere for. Der er ingen, der har lyst til at holde længere åbent end til kl. 19.00 i dag bortset fra enkelte områder i København, men det vil også nok være det eneste.

Og hvis endelig det skulle ske, kunne det jo være, at daginstitutionerne også skulle til at udvise større smidighed og tilpasse sig deres kunders behov, som detailhandelen gør det nu.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen jeg vil da ikke på noget tidspunkt bestride, at vi allerede i dag har flere sektorer, hvor man både har aften- og natarbejde. Det er helt korrekt, det er jeg helt enig i. Men de an-

satte i disse sektorer har jo netop også problemet tæt inde på livet.

Jeg er da ikke et øjeblik i tvivl om, at det vil komme til at koste flere penge, hvis vi forventer og ønsker, at vore daginstitutioner skal holde længere åbent for at tilgodese pasningen af de børn, men det er jo også derfor, jeg siger: Lad os nu lige se tingene i en helhed. Hvis vi får en større og større gruppe af personer på arbejdsmarkedet, der har behov for børnepasning om aftenen, er vi nødt til også at tage højde for det og sige, at det er en af de omkostninger, vi også må tage med, hvis vi ønsker at ændre butikkernes åbningstider.

Jeg synes i hvert fald – og det følte jeg også der lå en slags anerkendelse af fra hr. Flemming Hansens side i anden omgang – at hvis vi skal se på tingene om et år, er vi nødt til at betragte dem som en helhed. Vi kan ikke tillade os at skubbe et enkelt punkt ud, fordi vi ikke ønsker at forholde os til det. Det er ikke en rimelig måde at behandle de ansatte på, det er ikke en rimelig måde at behandle børnene på, og jeg tror egentlig heller ikke, det er en rimelig måde at behandle vore brancher, de enkelte forretninger, på. De vil have svært ved at få kvalificeret arbejdskraft, fordi det vil være svært for de ansatte at få børnene passet.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg synes stadig væk, at fru Lissa Mathiasen forsøger at dramatisere et problem, som ikke er til stede.

Hvis fru Lissa Mathiasen lyttede til ministerens tale, sagde ministeren netop: Vi vil gerne ændre eller ophæve lukkeloven, men vi vil godt have lov at forhandle med de implicerede parter forinden, så vi ikke gør noget overilet den 1. januar 1992, men først gør noget på et senere tidspunkt, når ministeren har haft lejlighed til at forhandle. Og det er vel i virkeligheden det, der ligger i ministerens tilkendegivelse: at man ønsker at forhandle, ikke at gennemføre noget hen over hovedet på parterne i sagen. Det synes jeg da er en flot indstilling, og jeg kan ikke se, at der er grund til at trække det op, som om der er problemer. Jeg synes, at ministeren har tacklet det fuldstændig rigtigt.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Fru Lissa Mathiasen for en kort bemærk-

[Første næstformand]

ning, og så tror jeg, at tiden er inde til at gå videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen så er jeg nødt til at sige til hr. Flemming Hansen, at det netop ikke var industriministeren, jeg angreb. Det var faktisk hr. Flemming Hansens tale, hvoraf det fremgik, at spørgsmålet om daginstitutioner og børnepasning ikke var noget problem. Det var det, jeg syntes var urimeligt og forkert.

Pia Larsen (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at Venstre altid har været parat til at afskaffe lukkeloven. Det er vi også nu; så er der bare spørgsmålet om, hvornår det skal træde i kraft.

Vi har den holdning, at det er vigtigt, at forretningerne har lov til at holde åbent, når forbrugeren har tid til at handle. Og det afhænger jo meget af de lokale forhold, så derfor kan man bedst vurdere det i lokalområdet. Vi ønsker altså ikke at deltage i den diskussion, der længe har været for eller imod behovet. Vi mener f.eks., at i de større byområder, hvor man ofte pendler til og fra arbejde, skal hente sine børn i daginstitutioner og er afhængig af offentlige transportmidler, kan der være et stort behov for udvidet åbningstid, mens det måske er anderledes i andre dele af landet.

Vi kan også godt se konkurrenceforvridningen, når man bliver tvunget til at købe ind i servicestationer og døgnkiosker til en alt for høj pris og samtidig ødelægger handelen for de normale forretninger. Men samtidig vil jeg godt henvise til industriministerens indlæg, for jeg er enig i, at det er vigtigt, at vi giver organisationerne tid til at lave nye aftaler om arbejdstid og lønforhold osv. Specielt nu, hvor der lader til at være en opblødning på vej, vil det være det mest fornuftige at tage sig den tid, og de spørgsmål, som industriministeren nævnte om, hvad der må sælges hvornår, skal selvfølgelig også drøftes nøjere.

Til slut vil jeg gerne sige, at Venstre naturligvis vil fastholde industriministeren på, at hun ønsker at genfremsætte forslaget.

Tommy Dinesen (SF):

Det er jo et omtåligt emne, vi drøfter her, det

har det været, hver gang det har været diskuteret, og det er måske rigtigt, som hr. Flemming Hansen sagde, at problemerne ikke er så store nu, som de har været før. Men vi må nu afvise det foreliggende forslag, alene på grund af teksten i bemærkningerne, hvor der står:

»Kun ved en fuldstændig ophævelse af loven kan der opnås en frigørelse af de markeds kræfter, der kan sikre en sund og naturlig udvikling igennem et samspil mellem butikserhvervet som udbydere og forbrugerne som efterspørgere.«

Jeg tror, at hvis ikke der var nogle regler på dette område, var der adskillige butikker, der ville blive nedlagt den dag i morgen. Så sent som i går havde vi en deputation i Erhvervsudvalget, som bad os om at bevare forskellige regler på området, for hvis man ikke har dem, er der altså nogle, der lukker den dag i morgen. Det er vel ikke ligefrem det, man er ude på, at alle små butikker i dette land skal lukke.

Når det også er et omtåligt område med hensyn til fagbevægelsen, hænger det naturligvis sammen med, at Folketinget ikke lige skal gå ud og sige: Nu holder vi bare åbent så og så længe, og så blæse være med, hvad fagbevægelsen som sådan mener. Det ville være komplet tåbeligt at gøre det. Det er jo sådan, at nogle af de ting, der ligger her, er forhandlingsstof, og der skal selvfølgelig forhandles, og den opblødning, der er undervejs f.eks. i HK, er selvfølgelig vigtig.

Jeg opfattede hr. Flemming Hansens indlæg således, at hr. Flemming Hansen ville have, at man nogle steder skulle have åbent her og nu, hvorimod børnehaverne og andre daginstitutioner ikke skulle være åbne. Men hvad gør de butiksansatte i det tilfælde? Ja, de kan gå ud, som fru Lissa Mathiasen sagde, og søge sort dagpleje. Hvis det er sådan, at man vil lave noget på området her, må man i hvert fald tilbyde de ansatte pasningsmuligheder for deres børn, som man f.eks. gør inden for P&T og DSB, hvor man har sat noget i gang for at hjælpe dem, der er på skifteholds- og natarbejde.

Selvfølgelig går hele samfundet ikke i stå om aftenen eller natten. Nogle skal selvfølgelig arbejde på alle tidspunkter af døgnet, f.eks. inden for trafiksektoren, men man har altså selv valgt det job og er vidende om, at det kan ske. Derimod, hvis man vedtog det lovforslag, der ligger her, ville man simpelt hen trække noget

[Tommy Dinesen]

ned over hovedet på de ansatte i butikkerne, og det kan vi ikke være med til. Samtidig ved vi også, at det er de store, der vil vinde den kamp, og vi vil godt have, at de mindre butikker stadig væk får nogle muligheder for at klare sig i fremtiden.

Som sagt synes vi, der skal være regler på området. Vi afviser forslaget, men vi vil godt deltage i de forhandlinger, som ministeren lagde op til, for vi mener, at der er nogle ting, der skal ses på, og hvis det er sådan, at HK f.eks. bløder op, går de forhandlinger måske noget nemmere. Men ellers mener vi, at loven er nogenlunde, som den skal være i dag, også med hensyn til lukke- og åbningstider.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

SF ser en række sociale problemer i, at man udvider åbningstiden eller – som vi helst så det – helt afskaffer lukkeloven, således at det er et spørgsmål, der afgøres af sælger og køber.

SF var selv inde på, at vi har en række foranstaltninger og servicefunktioner, som har åbent hele døgnet, f.eks. politi, brandvæsen, hospitaler osv. Man kan da godt sige, at behovet for f.eks. politi og brandvæsen er ikke så stort om natten, som det er i dagtimerne, men det er ikke ensbetydende med, at man lukker de funktioner. De områder og de ansatte, der er dér, har selv fundet ud af at få løst de problemer også uden at skulle gå ud og finde sort dagpleje. Det behøver normalt ikke at være et behov.

Der blev også sagt fra SF's side, at de personer, der er ansat i disse døgnfunktioner, frivilligt har valgt, at de vil være ansat dér. Sådan vil det også helt naturligt være i fremtiden, hvis vi afskaffer lukkeloven helt: at de, der er ansat i detailhandelen, selv vælger, hvilke butikker de ønsker at arbejde i.

Man kan også selv vælge, om man vil være på deltid, eller om man vil være på fuldtid, om man ønsker at arbejde om formiddagen, om eftermiddagen, om aftenen eller måske om natten. Når vi udvider åbningstiden, bliver der behov for mere arbejdskraft, og på den måde vil der også blive større mulighed for fleksibilitet for den, der søger arbejdet.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg ved ikke, om man selv vælger i et samfund med 300.000 arbejdsløse. Især inden for HK, der er det område, jeg kommer fra, og hvor der er 30 pct. arbejdsløse, tror jeg ikke der er ret mange, der vælger selv. Forleden var der en, der fortalte mig, at han havde fået afslag, fordi der var 245 ansøgninger til ét job; det troede jeg var mange, indtil jeg mødte en anden HK'er, der havde fået et afslag, hvor der var 735 ansøgere til ét job. Derfor tror jeg ærlig talt ikke, at disse job hænger på træerne.

Hvis man vælger at finde et andet sted at arbejde, skal man tænke sig meget om, for så risikerer man fem ugers karantæne uden understøttelse.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Argumentet lyder, at vi har 300.000 arbejdsløse. Hvorfor har vi 300.000 arbejdsløse? Fordi love og regler og paragraffer er så stramme og så restriktive, at det næsten er umuligt at få lov til at producere eller sælge noget i dette land.

Hvis vi fik gennemført dette her, var det muligt at få lov til at sælge sine varer på det tidspunkt, hvor forbrugeren havde lyst til at komme og købe dem. På den måde ville der blive åbnet mulighed for, at der kunne komme flere i arbejde, på den måde kunne vi få problemet omkring arbejdsløsheden gjort mindre.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg synes, at hr. Tommy Dinesen overdramatiserer problemet. Jeg kom til at sige – og det mener jeg – at det højst vil være i København, der vil være et behov for at udvide åbningstiden i forhold til det, vi kender i dag. Der er ikke ét eneste menneske i Vejle, der vil holde åbent længere end til kl. 19, sådan som man kan gøre det i dag. Det er jeg sikker på.

Jeg synes også, man skal være opmærksom på, at vi har 37 1/2 times arbejdsuge i dette land. Der er altså ikke tale om, at nogle skal arbejde længere. Jeg kan huske, at da lukkeloven blev ændret sidst, var der flere organisationer og butikskæder, eksempelvis Irma, der aftalte, at en enkelt medarbejder kun kunne have én lang dag om ugen. Ministeren har netop glimrende sagt, at alt det kan vi forhandle med organisationerne om.

[Flemming Hansen]

Jeg synes, det er en overdramatisering. At vi nu totalt ophæver lukkeloven, vil ikke give så store ændringer i forhold til den ændring, der blev foretaget sidst.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Denne korte bemærkning er bare for at hjælpe Fremskridtspartiet ud af en enkelt vildfarelse.

Fremskridtspartiet nævnte, at problemerne med skæve arbejdstider i relation til børnepasning var løst. Jeg kan til almindelig folkeoplysning og orientering nævne, at der var en stor konference i Vedbæk i mandags, hvor P&T, DSB og andre, der har problemer, diskuterede børnepasning. Det har sammenhæng med lukkeloven, og det er selvfølgelig et problem, der kan løses, det koster bare penge. Så jeg håber, at Fremskridtspartiet og andre, der støtter ophævelsen af lukkeloven, også er villige til at drage konsekvensen, når vi skal diskutere kommunaløkonomi.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Selvfølgelig vil vi være med til at løse problemet omkring pasningsordningerne, også for dem, der er på treholdsskift. Jeg har det meget tæt inde på livet, og for os folketingspolitikere er der da også et problem i, at vi aldrig ved, hvornår vi kommer hjem. Jeg har altså ikke den holdning som SF – og Socialdemokratiet for den sags skyld – at alle problemer løses bare med en stor pose penge.

Hvis man var lidt kreativ, hvis man gjorde det muligt for private at have samme konkurrencevilkår som de offentlige pasningsinstitutioner, er det helt givet, at det behov, der er for at få passet børn, også vil blive opfyldt. Sådan er markedskræfterne. Men i et planstyret samfund er der ikke noget, der hedder markedskræfter. Der er det politikerne, der afgør, hvornår folk skal have passet deres børn eller ej. Uanset hvordan behovet er, er det politikerne, der afgør det. Men i det øjeblik, hvor det er markedskræfterne, der råder, vil der være et udbud dér, hvor der er en efterspørgsel. Sådan er det. Det er logik.

Michael Kock (FP):

Der er et meget tydeligt frihedsskel mellem de liberale partier og de socialistiske partier i dette spørgsmål, og det vil vi gerne takke den liberale side af Folketinget for.

Det er klart, at spørgsmålet om timing og spørgsmålet om konsekvenser for børneinstitutionspasning skal diskuteres nærmere, men der er ikke tvivl om, at Fremskridtspartiet ser meget positivt på en liberalisering af åbningstiderne i daginstitutionerne. Lukkeloven er allerede i opløsning. De mange dispensationer op til jul vidner om, at lovens restriktioner ikke længere har praktisk betydning, og det er derfor, vi nu mener, at Folketinget bør drage konsekvensen og ophæve denne overflødige lov.

Det er ulogisk, at butikkerne skal holde lukket, når folk har fri og har tid til at handle. Succesen med lange lørdage og behovet for dispensationer viser tydeligt, at det er til fordel både for forbrugerne og for handelen, når forbrugernes ønsker og behov dirigerer butikernes åbningstider, frem for at fagforeningerne dirigerer åbningstiderne ud fra politiske hensyn. De butiksdrivende må vænne sig til, at de lige så godt kan holde lukket en mandag eller en tirsdag som en lørdag eller en søndag.

SF-borgmesteren Tom Ahlberg sylter for tiden en rimelig anmodning fra Københavns cityforretninger om at holde længe åbent om lørdagen i december. København er i forvejen ekstremt erhvervsuvenlig med sine mildt sagt umulige parkeringsforhold. Hvis handelen i Københavns city nu også skal handicappes af, at man ikke kan holde længe åbent om lørdagen, mens omegnskommunerne med de gode parkeringsforhold får lov til at gøre det, skal det nok gå helt galt for de handlende i Københavns city. Vi mener, at ministeren bør tilstræbe, at alle får dispensation fra lukkeloven året ud. Og så finder vi det også hensigtsmæssigt, at man efter nytår helt og aldeles ophæver lukkeloven.

Senest i september i år har De Samvirkende Købmandsforeninger foreslået fri åbningstid for alle butikker i erkendelse af, at forbrugerne i stigende omfang køber ind uden for det, der engang var butikernes almindelige åbningstider. Også Forbrugerrådet har for nylig givet udtryk for en tilsvarende holdning, så der er altså bred opbakning til dette lovforslag.

Vi kan ikke se nogen rimelighed i at tvinge de handlende til at købe colaer og Marsbarer i

[Michael Kock]

døgnkiosker og på servicestationer, når der er købmandsforretninger med almindelig sund mad, som er villige til at holde længe åbent til ære for deres kunder og til gavn for den almindelige folkesundhed. Disse benzinstationer og kioskers omsætning på 12-14 mia. kr. vidner om, at der er et behov for en liberalisering af lukkeloven.

Et af de vigtige argumenter, også fra SF's side, mod en ophævelse af lukkeloven, er, at det vil skade de små handlende. Fremskridtspartiet mener af flere grunde ikke, at en ophævelse af lukkeloven vil få denne virkning. Som vi også har nævnt i forslaget, har man i Sverige, der engang var kendt som et forbudsland, taget skridtet fuldt ud og fjernet regulering af butikernes åbningstider. Konsekvensen har ikke været færre små butikker, den har derimod været etablering af 2.000 nye nærbutikker. Tilsvarende viser en Vilstrupanalyse, at 25 pct. af befolkningen vil handle mere lokalt, hvis lukkeloven ophæves, mens kun 1 pct. vil handle mindre lokalt.

Man kan imidlertid ikke ændre på den trend, der i dag er inden for detailhandelen både i Danmark, i EF og på verdensplan, og som går mod en koncentration i større enheder. Det sker via opkøb, fusioner eller frivilligt indkøbs-samarbejde, markedsføringssamarbejde eller anden form for samarbejde, således at man opnår større enheder. De større enheder betyder selvfølgelig, at butikkerne får nogle større indkøbsmængder og kan forhandle sig frem til lavere indkøbspriser. Det giver mindre administration og lavere forbrugerpriser. Det betyder selvfølgelig også en højere levestandard for forbrugerne, og det er vel ikke så frygtelig en situation endda.

Fremskridtspartiet ønsker, at det skal stå åbent for den enkelte forretningsdrivende frit at beslutte, hvornår han vil åbne og lukke sin butik. Vi opfordrer derfor Folketingets partier til at afskaffe lukkeloven eller i hvert fald til at indgå i et positivt samarbejde eller i drøftelser i udvalgsarbejdet om en liberalisering af lovens bestemmelser.

Vibeke Grønæk (RV):

Forslaget fra Fremskridtspartiet om at ophæve lukkeloven totalt er lige drastisk nok til, at Det Radikale Venstre vil støtte det. Men vi går dog ind for en liberalisering på dette område af flere grunde, som jeg gerne vil nævne her.

Hvis en person i dag vil investere i eller vil starte et gartneri, et autoværksted eller et tømrerværksted, har vedkommende ikke snævre rammer for, hvornår han eller hun vil åbne, eller hvornår vedkommende skal arbejde. Hvis man derimod vælger at være detailhandler, er der mange rammer og regler for, hvornår man må holde åbent, og hvornår man egentlig må arbejde.

Det, skeptikerne hæfter sig ved, er nok de ansattes forhold, og det er også helt reelt. Men jeg mener, at vi har en overenskomst til at tage sig af disse forhold, og det skal der heller ikke pilles ved. Vi er godt klar over problemerne på børnepasningsområdet, men det mener vi også er noget, der kan rettelægges; det vil komme med tiden.

F.eks. har man i Sverige, som vi mange gange kalder Forbudssverige, faktisk liberaliseret på dette område. I Sveriges storbyer, f.eks. i Stockholm, holder man åbent søndag eftermiddag, hvor man som almindelig forbruger eller turist har muligheder for at handle.

Det virker underligt på mig, at en storby og i særdeleshed en velbesøgt by som København nærmest er totalt død efter kl. 2 om eftermiddagen lørdag og søndag, og at forbrugerne og turisterne ikke mindst ikke har mulighed for at handle. Vi har så mange ting at tilbyde turisterne, ikke mindst vores design, og så kan man ikke engang købe det og tage det med hjem, hvis man har valgt f.eks. at opholde sig i København i en weekend – det er meget moderne med weekendophold i storbyer – og det mener vi er tåbeligt.

Hvorfor holder man lukket, når folk har brug for, at forretningerne er åbne? Der vil højst sandsynlig blive skabt mere liv i byerne, og også i de mindre købstæder vil man trænge til mere liv efter kl. 2 om eftermiddagen i weekenderne. Måske skal det her siges i parentes, at det almindelige hærværk, som for det meste forekommer, når butikkerne er lukket, måske også vil blive formindsket.

Vi går også ind for en liberalisering og en fleksibel åbningstid, når vi ser på den milliardomsætning, tankstationerne i dag har. Disse penge kunne ved en liberalisering tilfalde den i forvejen hårdt pressede detailhandel og ikke de multinationale selskaber. Men som jeg sagde i indledningen, synes vi, en total ophævelse er for drastisk, og vi vil ikke gå ind for, at man ophæver loven totalt.

[Vibeke Grønbeek]

Men vi vil gerne arbejde positivt i udvalget. Vi er meget positive over for at drøfte lukkeloven, og vi vil gerne være med til denne lempelse, for vi må have en ny og mere up to date lukkelov.

Lysholm Christensen (KRF):

Lukkeloven har gennem årene givet anledning til megen diskussion både her i huset og ude omkring i landet. Det er ikke så svært, for her har vi jo et område, hvor der er mange interesser, som ofte er modstridende.

Det er vigtigt for mig at fremhæve, at lov om butikstid for mig at se ikke er en lov, der indskrænker borgernes frihed, men det er en beskyttelseslov. Sådan har den altid været opfattet, en lov, som skulle beskytte bl.a. de små butikker, de små forretningsdrivende og måske også i et vist omfang de ansatte.

Det er vel også noget derfor, diskussionen ofte går imellem by og land. Der er vidt forskellige behov og strukturer i en købstad og ude i et landdistrikt. Den lille butik med de få ansatte, måske kun med indehaveren og hans familie, har ikke mulighed for at hamle op med de store butikker, som har langt flere ressourcer at trække på med hensyn til åbningstid, ansatte osv. Derfor har lov om butikstid for mig at se altid været en lov, der skulle være med til at beskytte de små forretningsdrivende. Her som på så mange andre områder har man kunnet frygte anarki, hvis man ikke regulerede området. Derfor har det været nødvendigt at have en lov om butikstid. Men Kristeligt Folkeparti ser gerne en yderligere liberalisering af den nugældende lov. Vi tager imod ministerens invitation til samarbejde om et forslag til ny lov.

Derimod må vi sige klart nej til Fremskridtspartiets forslag om helt at afskaffe lov om butikstid. Vi erkender, at butiksstrukturen ændrer sig med stor hast. Der er også i dag stor forskel på kundernes indkøbsvaner. Det kan skyldes ændring af arbejdstiderne og mange andre forhold, som gør, at strukturerne ændrer sig.

Vi ser med stor beklagelse på, at mange små butikker allerede er døde, og at mange er på vej til at lukke. Det er en meget uheldig udvikling, men det har åbenbart ikke været muligt at dæmme op for denne udvikling med den lovgivning, vi har haft indtil nu.

Der ligger selvfølgelig også et signal i, at De Samvirkende Købmandsforeninger nu har ændret holdning i sagen. Det kan skyldes, at deres medlemskreds har ændret sig i retning af nogle større koncerner frem for de små købmænd.

Jeg vil gerne knytte nogle betingelser til vores medvirken til ændring af lov om butikstid. Søndagen skal fortsat være en dag, som ikke er omfattet af almindelig åbningstid. Jeg tror, vi bliver fattigere som mennesker, kulturelt og menneskeligt, hvis ikke vi har en søndag, hvor vi kan holde fri; alle dage skal ikke være ens. Derfor skal søndag ikke omfattes af almindelig åbningstid.

Vi skal have set på sortimentsproblemet. Det gælder døgnkiosker og specielt benzinstationer. Vi finder ikke, at salg af spiritus og øl hører sammen med bilkørsel. Vi har et problem dér, som vi skal have løst.

Børnepasningsproblemet er nævnt af andre. Det er selvfølgelig ikke specielt et problem for dette område, men vi skal være opmærksomme på, at det bliver forstærket, hvis vi udvider åbningstiden.

Så er der nogle overenskomstmæssige forhold, som også ministeren nævnte, omkring de ansattes arbejdstid. Det kan vi ikke klare her, men det skal i hvert fald være sådan, at man ikke er tvunget til at have hele sin arbejdstid liggende på skæve tidspunkter.

Det er altså et klart nej til Fremskridtspartiets forslag fra vores side. Og jeg skal også fra Centrum-Demokraterne sige nej, uden at jeg dermed kan love, at de kan stå inde for alt, hvad jeg her har sagt.

Tom Behnke (FP):

Den lukkelov, vi har til debat i dag, blev lavet i 1904, og vi må nok sige, at vi her i 1991 har lidt andre forhold i det danske samfund, forhold, der bevirker, at det er på tide, at vi får slækket på de stramme regler eller helst, som vi har foreslået, helt får ophævet lukkeloven. Jeg skal i den anledning takke for den tilslutning, der har været til i hvert fald intentionerne i vores forslag om, at vi får større frihed på dette område.

Behovet for mere frie rammer ses ret tydeligt af bl.a. døgnkioskernes stadig stigende udbud af dagligvarer. Det siger noget om, at der er et behov for, at man kan få disse varer uden for

[Tom Behnke]

butikkernes normale lukketid. Vi ser det som urimeligt formynderisk, at politikere her i Folketinget skal sidde og bestemme åbningstidene; vi mener, det må være et anliggende, der afgøres af sælgerne og køberne.

Børnepasning ser jeg ikke som noget problem. Det er en opgave, der skal løses, og der vil, som nogle ordførere var inde på, blive skabt nogle helt naturlige ordninger, hvor de ansatte vil gå på deltid eller ægtefæller vil afpasse deres arbejdstid efter hinanden.

Desuden er der allerede i dag en række erhverv, hvor der er treholdsskift, og hvor man får løst disse problemer. Hvis det virkelig var så stort et problem, som nogle ordførere har gjort det til, hvorfor tager man så ikke fat i sin egen arbejdsplads, Folketinget, og får indført en begrænset åbningstid her? Hvorfor har man aldrig stillet forslag om det? Med andre ord burde vi politikere nok gribe i egen barm, før vi griber i andres.

Bankernes åbningstider synes jeg er et meget godt eksempel i denne forbindelse. Bankerne ønskede på et tidspunkt at lave en form for kvikskranke uden for den normale åbningstid, således at kunder, der havde arbejdstid fra 8 til 16, havde mulighed for at få ordnet deres bankforretninger. Men fagforeningerne gik stærkt imod, og på den måde kunne man ikke få lov til at yde en service over for kunderne.

Humlen i vores forslag er, at vi som politikere ikke skal sidde her bag de tykke mure på Christiansborg og tvangsstyre forbrugs- og indkøbsmønstret ude i Danmark. Den bedste service for forbrugerne er en ophævelse af lukkeloven, en deraf følgende øget omsætning og dermed flere i arbejde; det er et faktum.

Fremskridtspartiets forslag er også med til at afhjælpe den butiksdød, der foregår herhjemme. Beviset ligger lige ovre på den anden side af Øresund, som andre også har været inde på, hvor 2.000 nye små butikker dukkede op på bare 12 år, da Sverige afskaffede lukkeloven for ca. 20 år siden. Fra forbrugerrådet i Norge har vi fået oplyst, at ændrede butikstider i Norge, dvs. nogle mere lempelige butikstider, betød en omsætningsfremgang på mellem 20 og 30 pct.

Fordelene ligger naturligvis også hos forbrugerne, som Folketingets medlemmer i denne sammenhæng bør tænke lidt på. De får mulighed for selv at bestemme tid og sted for, hvor-

når de ønsker at handle. Tænk bare, hvilken afstressning af dagligdagen det vil blive, og hvordan det vil blive muligt at foretage en vurdering af hvert indkøb i stedet for den nuværende forjagede tur rundt til de handlende, når man får fri. Det burde også være noget, som ligger tæt på Socialdemokratiets og SF's politik, i hvert fald hvis jeg har hørt rigtigt igennem tiderne.

Vi ser, hvordan den nugældende lukkelov er gennemhullet af dispensationer, så forskellige forretninger kan holde åbent sent om aftenen og i weekenderne. Derved tager de handelen fra de nærbutikker, der ligger rundt omkring, som ikke kan få lov til at holde åbent om aftenen. Hvorfor skal der hovedsagelig være indkøbsmuligheder for dem, der har bil, villa eller sommerhus, hvorfor skal de have dette fortrin frem for dem, der ikke har de goder og ikke så nemt kan komme rundt og finde muligheder for at handle? Det synes jeg er svært at svare på, og jeg mener, at vi her har at gøre med det fænomen, at butiksloven slet ikke svarer til 1990'ernes forbrugerkrav. Sommerstederne i Jylland, hvor der i sommerens løb har været afprøvning med fleksible åbningstider, fik mangedoblet omsætningen, ganske simpelt fordi man holdt åbent på det tidspunkt, hvor kunderne var der.

Vi skal også være opmærksom på, at en vedtagelse af Fremskridtspartiets forslag ikke nødvendigvis betyder en ændret åbningstid, men i højere grad vil betyde en tilpasning af de lokale behov og ønsker. Ingen vil holde en butik åben, hvis der ikke er kunder til at købe varerne, så det vil hen ad vejen helt automatisk regulere sig selv, således at vi får fri konkurrence, og således at vi får den personlige frihed sat i højsædet i dette land.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af lov om Den Sociale Ankestyrelse. (Delegation af kompetence).
Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 20/11 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Jeg skal på Socialdemokratiets vegne sige, at vi kan tilslutte os lovforslaget. Vi har en enkelt bemærkning til det. Vi kunne godt tænke os, når nu loven skal ændres og vi skal drøfte det i Socialudvalget, at så også Den Sociale Ankestyrelses bestemmelser vedrørende organisationsrepræsentanter lige blev overvejet en gang. Det vil vi tage op i udvalget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi kan i den konservative gruppe støtte socialministerens forslag. Vi mener, det er relevant, og at der er et behov for at delegere kompetencen eller i al fald at give mulighed for at delegere kompetencen. Det kan ikke være rigtigt, at vi får bunker til at hobe sig op rundt omkring, fordi ansvaret alene ligger hos én person.

Vi er meget tilfredse med denne lille ændring og vil anbefale en hurtig udvalgsbehandling.

Eva Kjer Hansen (V):

I Venstre støtter vi helt klart dette lovforslag om uddelegering af beføjelser til ankechefer og sekretariatsmedarbejdere i Den Sociale Ankestyrelse. Vi synes, det er vigtigt, at Ankestyrelsen ligesom alle andre områder i den offentlige sektor bliver moderniseret og effektiviseret, så vi kan få en mere effektiv og en kortere sagsbehandlingstid. Så det er absolut et forslag, Venstre støtter.

Villy Søvnald (SF):

Det bliver næsten en gentagelse. I SF er vi enige i behovet for at skabe mere hensigtsmæssige og tidssvarende rammer for arbejdet i Den Sociale Ankestyrelse.

Fordelene ved forslaget er for det første, at samme medarbejder får muligheden for at deltage, fra en sag starter, til den afsluttes, og for det andet, at sager kan behandles i chefers fravær. Dette skulle helst betyde en bedre service og en hurtigere sagsbehandling for de mennesker, der indimellem har en meget lang ventetid på at få deres sager afgjort.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal gerne hjælpe til en hurtig sagsbehandling.

Fremskridtspartiet stemmer for.

Bente Juncker (CD):

For at fremme sagsbehandlingen: CD stemmer også for.

Vibeke Grønbæk (RV):

Det Radikale Venstre kan også støtte forslaget, og vi vil også anbefale en hurtig udvalgsbehandling.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg vil gerne sige tak for de positive tilkendegivelser. De vidner om, at vi kan få et hurtigt udvalgsarbejde.

Der var et enkelt spørgsmål fra hr. Jan Petersen om organisationsrepræsentanterne i Den Sociale Ankestyrelse. Det må vi prøve at se på i udvalget. Hvis vi hurtigt får et spørgsmål herom, vil vi også hurtigt kunne få det afklaret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 121: